

SERVICE DE PRESSE ET D'INFORMATION
ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΒΡΥΞΕΛΛΩΝ

ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΤΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ
23 και 24 ΜΑΙΟΥ 2002
ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΤΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
& ΜΕΛΟΥΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟΥ ΤΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ
ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΑΤΗΦΟΡΗ

Αποτελεσματικότητα και δημοκρατία είναι το θέμα μας. Η αποτελεσματικότητα ή δημοκρατία, αυτό είναι το δίλημά μας, υποστηρίζουν ορισμένοι. Πρόκειται για το γνωστό, δήθεν τεχνοκρατικό, επιχείρημα ότι ένα καθεστώς είναι, ίσως, ανελεύθερο αλλά τουλάχιστον τα τραίνα ξεκινούν στην ώρα τους. Οι ελεύθεροι άνθρωποι απορρίπτουν το δίλημμα. Τουλάχιστον σε εποχές ομαλότητας, σε εποχές ειρήνης, και ας μην ξεχνούμε ότι η ΕΕ δημιουργήθηκε μέσα στην ειρήνη και για την ειρήνη, οι ελεύθεροι άνθρωποι, οι πολίτες της Ευρώπης τοποθετούν πάνω από όλα τη δημοκρατία. Αυτή είναι η γενική μας θέση. Επιβεβαιώνεται στην κοινοτική πράξη των τελευταίων χρόνων; Θα αποτελούσε εφησυχασμό αν δίναμε μια κατηγορηματικά θετική απάντηση.

Αρχίζοντας από την αποτελεσματικότητα, παρατηρούμε στην Ευρώπη μια πολυδιάσπαση λειτουργιών, ένα έλλειμμα κεντρικού πολιτικού συντονισμού. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, το μεγάλο μας επίτευγμα, εκπροσωπεί το γενικό νομισματικό συμφέρον, ποιος όμως εκπροσωπεί το δημοσιονομικό, ή το κανονιστικό ή το μακρο-οικονομικό της συμφέρον; Η πολιτική του ανταγωνισμού της αγοράς δεν συνοδεύεται από βιομηχανική πολιτική, από πολιτική οικονομικής ανάπτυξης. Η πολιτική των περιφερειών αγνοεί τις διαστρεβλώσεις που ενδέχεται να προκαλεί στην αγορά, το Σύμφωνο Σταθερότητας αδιαφορεί για τις συνέπειες στην απασχόληση. Θα μπορούσε κανείς να πολλαπλασιάσει τα παραδείγματα από περιστατικά που έχουν παγιώσει στο κοινό την αίσθηση ότι η Ευρώπη διευθύνεται από διάφορα χωριστά γραφεία, ότι το κάθε γραφείο επικαλείται ορισμένα άρθρα της Συνθήκης, αλλά ότι κανείς δεν ασχολείται με τη γενική πολιτική σύνθεση. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, που θα μπορούσε να είναι ένας από τους χώρους μιας τέτοιας σύνθεσης μειονεκτεί ακόμη σοβαρά απέναντι στην Επιτροπή και στο Συμβούλιο γιατί είναι συν-νομοθέτης μόνο στο πενήντα τοις εκατό των κανόνων που θεσπίζει η Ένωση. Εδώ το έλλειμμα του συντονισμού, δηλαδή το έλλειμμα της αποτελεσματικότητας συναντιέται με το έλλειμμα της δημοκρατικής νομιμοποίησης.

Το φαινόμενο της σύμπτωσης των δύο ελλειμμάτων ενισχύεται και από τον πολλαπλασιασμό των εξειδικευμένων οργάνων. Έπρεπε να συγκληθεί η Συνέλευσή μας για να πληροφορηθεί το ευρύτερο κοινό ότι λειτουργούν σε συνδυασμό με την Επιτροπή, την Κομισιόν, 244 Επιτροπές εκτελεστικού χαρακτήρα, ότι παρατέμφθηκαν σε αυτές 1742 πράξεις μέσα στο 2000 και ότι διεξήχθησαν 4323 συνεδριάσεις. Πλάι στα επίσημα όργανα που ορίζει η Συνθήκη έχει αναπτυχθεί μια ολόκληρη ανεξέλεγκτη και ασυντόνιστη γραφειοκρατική ζούγκλα που τη χαρακτηρίζει και αδιαφάνεια και έλλειψη αποτελεσματικότητας.

Τα εργαλεία που κινούν αυτό το μηχανισμό είναι εργαλεία νομικά και όχι πολιτικά. Στη σημερινή Ευρώπη ο νομικισμός έχει υπερισχύσει απέναντι στην πολιτική και η διαχείριση απέναντι στη δράση. Το αποτέλεσμα είναι το ευρωπαϊκό κοινό να χάνει την εμπιστοσύνη του απέναντι στα κοινοτικά όργανα και –επειδή ζούμε και σε μια εποχή με σοβαρές κρίσεις τόσο στην οικονομία όσο και στην ασφάλεια – να αναζητεί προστασία ξανά στο ασύνδετο με την Ένωση κράτος του καθενός, επειδή αυτό είναι το δοκιμασμένο που έχει συνηθίσει ο κόσμος. Η Συνέλευσή μας θα πρέπει να αναζητήσει λύσεις που να τονώσουν τις πολιτικές λειτουργίες μέσα στα πλαίσια της Ένωσης. Η λιγότερη Ευρώπη, η επιλογή νόμων-πλαισίων που να παραπέμπουν για πολλά ουσιαστικά θέματα στα εθνικά κοινοβούλια – όσο επιθυμητή και αν είναι η τόνωση του ρόλου των εθνικών κοινοβουλίων, δεν αποτελεί λύση .

Τη λύση πρέπει να την αναζητήσουμε μέσα στο υπαρκτό θεσμικό τρίγωνο, όχι έξω από αυτό. Έχουμε, ίσως, την καλή τύχη, με περισσότερη δημοκρατία να μπορούμε να θεραπεύσουμε και ένα μεγάλο μέρος από το έλλειμμα της αποτελεσματικότητας. Αλλιώς κινδυνεύουμε και να στερηθούμε και τη δημοκρατική νομιμοποίηση και τα τραίνα να μην ξεκινούν στην ώρα τους.
